

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

22-23/2007

22. srpna 2007

ročník 92

cena: 10 Kč

Příští dvojčíslo

vyjde 5. září

Přečtete si:

** Vyzdroj si
informace*

** Nadějně „Tajnosti“*

Poselství k 12. neděli po svaté Trojici

NALOMENOU TŘTINU NEDOLOMÍ A
DOUTNAJÍCÍ KNOT NEUHASÍ, AŽ
DOVEDE PRÁVO K VÍTĚZSTVÍ.
Mt 12,20

Krátký citát z Izajášova prorockví umístil Matouš do středu evangelia, aby doložil, že Ježíš Nazaretský je oním zaslíbeným Mesiášem. Ano, takový byl Pán Ježíš: duch tichý, pokorný, a přece plný moci a síly; třtiny nalomené napřimuje a doutnající jiskry rozdmychává.

A co my, jeho "jak kdy" snaživí následovníci? Doba dnešní je dravá a Ježíšovy stopy zaváté pískem praktičnosti a pragmatismu. Máme v nich věrně jít dál? Vždyť se svět ušklíbne a razantní tlapou udupe co je nám svaté.

A my máme mít nekonečnou trpělivost? Zapřít sebe, narovnávat nalomené třtiny, rozfoukávat plamen tam, kde už to jen doutná? Kolik síly shůry potřebujeme k tomu, abychom nepodlehli sebeštedrnosti a otupení citů. Tak často si bereme klapky na oči, abychom se na to či ono nemuseli dívat a angažovat se ve prospěch nalomeného a doutnajícího. Však nás také nikdo nenarovnal a nerozfouknul naše černé myšlenky - brumláme si pro sebe a mýjíme tiché volání o pomoc. Copak musíme být pořád k dispozici?

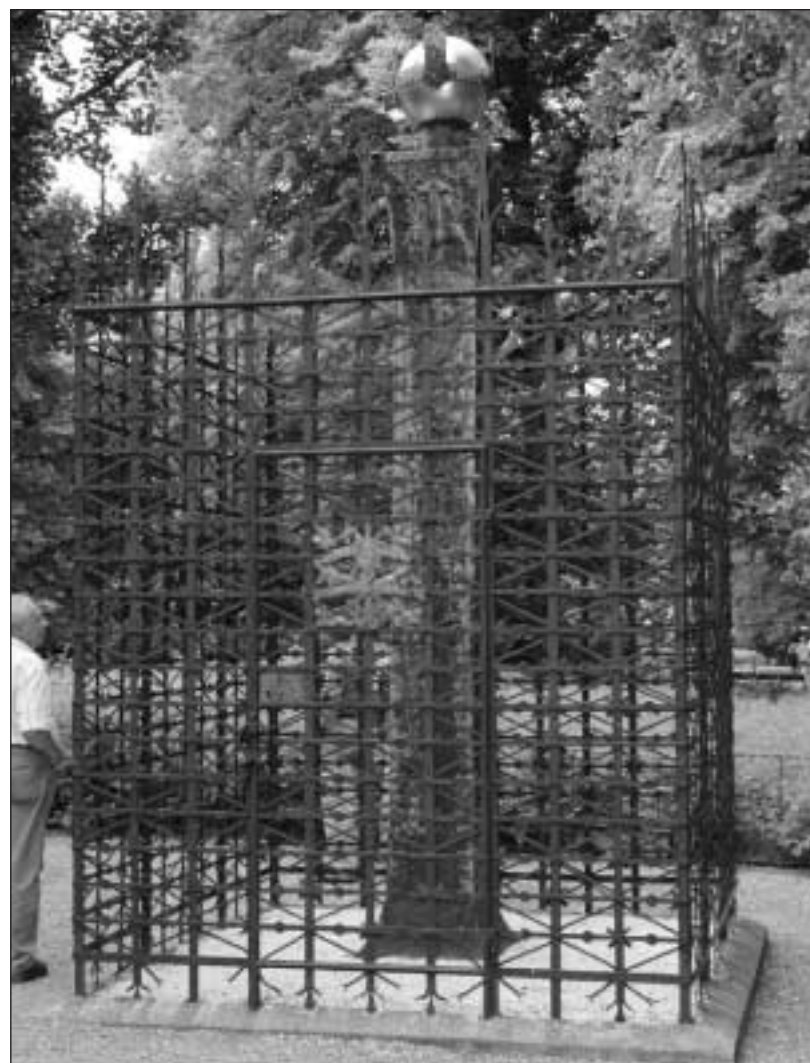
Pán Ježíš by nám dal! Ne, nekřičel by, ale klidným hlasem konstatoval: "Nepotřebují zdraví lékaře, ale nemocní."

Nemocní jsme všichni, náš sbor není kruh svatých dokonalých. Jsme různě nalomení a naše víra

sotva doutná. Ten dobrý pastýř jde za těmi ovečkami, které se zaběhly, uvázly v trní a visí nad propastí. Pán Ježíš má s námi trpělivost, i když jsme často tak neposlušní, malicherní a sobečtí.

To jeho nedolamování třtin a rozfoukávání jisker šlo tak daleko, že u poslední večeře svého pozemského života vzal umyvadlo a zástěru a konal práci otroka. "Milosrdenství chci, a ne oběti..." praví Pán. S láskou napřimuj a v naději rozfoukávej zdanlivě uhaslý plamen. A otevři oči, sundež klapky, neboj se podívat na to pole nalomených třtin. Můžeš se za ně modlit, jistě, ale já chci vidět hlavně milosrdenství. Tvrdý a nelítostný bývá ten, kdo si sám neuvědomil, že za moc nestojí. Že sám potřebuje milosrdenství Boží. Pane, přijď mezi nás! Pomáhej nám v nápravě všeho rozbitého a čadícího, v nápravě nás nalomených. My tě potřebujeme. Všichni. My tě prosíme.

**Hana Jalušková,
Ochranovský sbor,
Rovensko pod Troskami**

Pomník na Růžovém paloučku připomíná pobělohorské emigranty

Inspirace zcela mimořádná (Kšaft a jeho novější parafráze)

„Luther chtěl z Bible jednu knihu (Jakubovu epistolu) ubrat, já bych tam naopak jednu knihu přidal, a sice Kšaft umírající matky Jednoty bratrské.“ Citovanou větu neproněsl žádný „střelec od boku“, ale profesor Amedeo Molnár, světově proslulý odborník na církevní dějiny. V souvislosti s úmrtím textaře Petra Rady (19.4.2007), který parafrázoval citátu z Kšaftu umírající matky Jednoty bratrské zakomponoval do své nejznámější písně (Modlitby pro Martu), je namístě si uvedený Molnárův výrok stručně připomenout.

Některá náboženská společenství v Kostnické jednotě nezastoupená) připojují k Písmu díla svých zakladatelů či jiné údajně „zjevené“ knihy a připisují jim stejný význam jako biblickým spisům (někdy dokonce význam větší). Vyzdvížením Kšaftu od Jana Amose Komenského profesor Molnár nic podobného neučinil. Navázal pouze na ústřední reformační moment, kdy reformátoři pojímali reformaci (tj. opravu a nápravu dosavadní církevní tradice) jako dílo Boží. Dokument, jímž jedna zanikající historická jednotka (denominace) odkazuje ústřední křesťanské hodnoty druhým, a to převážně druhým jednotám (denominacím), vnímal přední církevní historik a protestantský teolog jako dílo, které přeskakuje „novotné nálezky“ a čerpá ze stejné ryzí inspirace jako biblické knihy. V tomto

smyslu tedy Komenského Kšaft vlastně ani Komenského není ... Při vši účtě k nedávno zemřelému textaři nelze nekonstatovat, že text jeho nejznámější písně zůstává pouhým odvarem Kšaftu. Zmínky o Bohu jsou, jak už to v předlistopadové době obecně chodilo, z textu důsledně vyloučeny. Na druhé straně je třeba vyzdvihnout, že v době polistopadové projeví někteří ze zúčastněných nechuť k účasti na další následné úpravě osvědčené parafráze, která měla z Kšaftu učinit dobrý reklamní kšeft: „Ať SÝR dál zůstává s touto krajinou ...“ (Dodejme, že uvedená reklama byla nakonec – před několika lety – opravdu realizována a proběhla médii.) Radův odvar, byť odvar jakkoli pro-

blematický, si, jak vycítily miliony našich současníků, do jisté míry uchoval něco ze síly původního textu, dle profesora Molnára textu ryze inspirovaného. Jako takový spoluvytvářel patos dvou přelomových okamžiků v moderních českých (a československých) dějinách. Někteří z přímo zúčastněných z toho pak pro sebe odvodili určitou kázeň omezující poněkud jejich účast v tržním skotačení. To z nich sice automaticky nečiní postavy „k dokonalosti se nesoucí“, je to však přece jenom postoj odkazující k čemusi jinému, v posledu až k mimořádné inspiraci původní verze Komenského Kšaftu, bezprecedentně vyzdvížené profesorem Molnárem.

František Schilla

AKTUALITA

Ochuzené dědictví Karla IV.

Při oslavách 650. výročí založení Karlova mostu v Praze 9. července v 5 hodin 31 minut ráno ožilo dědictví nejznámějšího a nejvlivnějšího panovníka českých dějin. Připomněla se nejen jeho záliba v symbolice až po numerologii – ta kuriozně zvolená minuta vrcholu slavnosti byla údajně na minutu přesným výročím – ale i celou noc předtím měly hry v centru města připomínat jeho dobu. Napodobeniny pozdně středověkých průvodů dvořanů i dávných

vojsk, pištců i hudebníků, kejklířů i šermířů, turnajů i tržišť. Snad se napodobeniny 14. století v 21. století i podařily. V jednom byl určitě rozdíl zřetelný: množstvím decibelů reprodukováných zvuků. Takže si lze myslet, že v tehdejších hrách bylo asi více pokory.

Než primátor hl. města Prahy provedl slavnostní poklep, pronesl krátkou řeč, která nesla řadu znaků dobrego kázání. Byla i svěžím výkla-

Dokončení na str. 2

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Vyústění kauzy Čunek

Ne, nebojte se, nebudu psát o tom, na čí straně stojím. Ne že bych žádný názor neměl, ale to, že ho mám a jaký ho mám, je dáno pouze tím, že nejsem odkázán na informace z médií. Naprostá většina našich občanů, kteří neměli možnost alespoň s některými aktéry celé kauzy mluvit osobně, musí být zcela zmatena zejména protichůdnými stanovisky státních zástupců. Pokud totiž mohou mít tak diametrálně odlišné názory lidé, kteří jsou k posouzení celé kauzy kvalifikováni, pak člověku zatrne, co by se mohlo stát, kdyby jeho samotného z nějakého důvodu, třeba nešťastnou náhodou, semlel náš systém, čímž myslím policii, státní zastupitelství i justici.

Zažil jsem nedávno podobný případ v nedalekém okolí. Jeden muž byl obviněn svou bývalou manželkou, že zneužíval dceru. Následovala měsíce trvající vazba, kdy s ním „orgány činné v trestním řízení“ zacházely jako se zločincem. Naštěstí jeho kolegové zorganizovali podpůrnou akci – na soud se nakonec dostavil i tehdejší senátor Svatopluk Karásek – takže muž nakonec odsouzen nebyl a v odvolacím řízení byl osvobozen v plném rozsahu.

Zmíním malý detail. Sám jsem se do soudní síně nedostal; byla malá a plná a já přišel pozdě. Vysedával jsem tedy na chodbě. Když vyšla ze dveří jedna svědkyně, zřejmě sousedka žalující strany, poznamenala ke své přítelkyni: „No, bylo to hrozné. Ale přece tam nebudu říkat, že lže, když je to sousedka.“

Tedy ani ten nejmenší ždíbeček občanské statečnosti či lidské pravdivosti! A tak máme noviny plné různých kauz, v nichž figurují lidé někdy snad vinní, jindy snad nevinní. Ale i o těch nevinných média často píší značně nevybíravě. Zamýšlí se někdo nad tím, jak to působí třeba na manželky takto postižených? Nebo na jejich děti? Na ty blízké, kteří vědí, jak to je doopravdy?

Ale to nejlepší nakonec. Věříme-li v Boha, máme jednu velkou výhodu. Dobře víme o tom, že veškeré pozemské soudy jsou jen předběžné. A je tu někdo, na kom opravdu záleží a kdo tu pravdu zná. Zná ji lépe než účastníci řízení. Jistě to není důvod, abychom přestali usilovat o spravedlnost i na této zemi, přece je to však myšlenka velmi útěšná.

Dan Drápal

Z církví u nás i ve světě

DELEGACE ERC NAVŠTÍVILA MINISTRA KULTURY JEHLIČKU

Vývoj v řešení problematiky narovnnání vztahů mezi státem a církvemi se v posledních týdnech začal významně posouvat kupředu. Současná vláda chce letos předložit návrh zákona o majetkovém narovnání, k němuž od roku 1989 ještě nedošlo. Ministr kultury Václav Jehlička, zároveň předseda vládní Komise pro narovnnání vztahu mezi státem a církvemi a nábožen-skými společnostmi, pozval zástupce ERC v ČR pod vedením předsedy Pavla Černého do svého sídla v Nostickém paláci. Obě strany si vyměnily informace o aktuálním stavu a způsobu řešení. Ministr ujistil ERC, že pova-žuje tento problém za prioritu a požádal o vzájemnou spolupráci při tvorbě zákona.

(ERC)

POZVÁNÍ K EKUMENICKÉ NEDĚLI 2007

Ekumenická rada církví v ČR a Česká biskupská konference tradičně vyhla-šují Ekumenickou neděli, která v letošním roce připadá na 23. září. Ústřed-ním tématem liturgie je "Světlo Kristovo září nade všemi", tedy téma Třetího evropského ekumenického setkání. K ekumenickým oslavám Dne Páně všechny srdečně zveme!

(ERC)

Podivná deklarace

Charta oecumenica, široce citovaná i komentovaná v Evangelickém týdeníku, je nejspíš vedena dobrou snahou ekumenických pracovníků najít společné téma, v němž bychom se mohli pokusit (!) vyjít si vstříc. Je ovšem otázkou, proč naši církevní činitelé najednou spěchali připo-jit své podpisy pod dokument, který sotva bude strhující pobídkou pro křesťany bez rozdílu vyznání. Navíc bez předběžného rozhovoru o materiálu, který si sotva kdo v církvích kompletně přečetl. Vyhlíží to tak trochu jako se zájmem o evropskou ústavu, kterou měl sotva kdo v ruce a myslí, byť zde šlo jen o několik stránek textu. Budeme-li hodně vstřícní, můžeme snad přijmout, v lepším případě, vlídné stanovisko profesora Filipiho, že „charta ...nabízí řadu inspirací ke krokům eku-menické vstřícnosti a široký rámec, který není ještě zdaleka využíván“. Tomuto rámci ovšem ostře protiřečí řada podivných vyjádření, zejména uvozená sloganem „zavazujeme se“ (!). Kdo a k čemu se zavazuje? Cír-kevní činitelé? My ve farnostech sotva. Nikdo s námi o věci nemluvil a materiál se k nám dostává s ohromným zpožděním. Kdo by také mohl brát vážně, že se zavazujeme (například) k tomu, že: „budeme bránit základní práva proti jakýmkoliv útokům“ (zní to jak plácnutí do ryb-níka: jaká práva, vůči komu a jak?); že „se postavíme jakékoliv formě nacionalismu, která by vedla k jakémukoliv ponižování ostatních národů a národnostních menšin“ (církevní činitelé se snad v naší zemi sotva kdy jednoznačně, veřejně vyjádřili i proti těm nejhrubším přípa-dům hnědokošilatých excesů i protizidovských výpadů, vždy šlo jen o ojedinělé hlasy soukromých osob); „jít vstříc cíli, kterým je eucharis-tické společenství“ (zolaště pikantní dnes po přitvrzení Kongregace pro nauku víry, zdůrazňující výlučnost církve vedené Petrovým nástupcem, když jakákoli forma společného přijímání sv. večeře Páně je biskupy zapovězena). Tolik jen namátkou. A to pomíneme některá mnohomluv-ná vyjádření, nedávající dobrý smysl, natož aby nás vedla ke konkrét-ní akci, jako např. „chceme se společně zasadit pro takové životní pod-mínky pro celé tvorstvo. V zodpovědnosti před Bohem proto musíme společně uplatňovat a dále rozvíjet kritéria toho, čeho by lidé z hledi-ska vědeckého a technologického sice mohli dosáhnout, co však z etic-kého dělat nesmějí“. Svého času na jednom Kirchentagu nedávno zem-řelý křesťanský myslitel Carl Friedrich von Weizsäcker zdůraznil, že zavaleni konferenčními materiály bychom potřebovali spíše stručný, věcný text, který by nás plně zaujal a pomohl nám se hnout z místa. Zbývá opravdu otázka, proč museli církevní činitelé dospět k podpisu 6 let starého dokumentu, který - jak známo - ovoce zatím nepřinesl, je podivný strukturou i obsahem a strhujícím motivem k akci není.

Jan Kašper

Ochuzené dědictví Karla IV.

Dokončení ze str. 1
dem textu. Textem byl citát z Vlast-ního životopisu Karla IV. a primátor jej stručně zobrahl i aplikoval na současnou chvíli. Jeho řeč obsahova-la napomenutí i nadějný závěr. Do-konce i modlitba následovala, a tu přednesl velmistr řádu křižovníků. Text-citát zněl: Budete-li nenáviděti lakomství, poplyne vám bohatství. Primátor jej výstižně vyložil, upo-zornil, jak ošidné je lakomství a jak k němu blízko má závist. Přiznal, že toto obojí je naším obecně rozšíře-ným neblahým sklonem, aniž sebe vyloučil z obecného lidu. Říkal totiž: my máme tyto sklony. Po varování však následoval nadějný závěr - vždyť dokážeme-li se lakomství zří-kat, poplyne k nám bohatství. Tak se nám dostalo poselství aktuál-

ního, pádně přesvědčivého, neboť vskutku teprve velkorysost umož-ňuje rozmach aktivit k obecnému prospěchu. Škodolibost a závist naopak ochromuje a poškozuje celou společnost. Proč by se současný podnikatelský rozmach neinspiro-val také myšlenkami tohoto "největ-šího Čecha", jak jej nedávny prů-zkum mínění ohodnotil. Avšak v původním císařově textu je za touto větičkou středník. Věta pak pokračuje: k němu však nepřikládej-te srdcí svých, ale shromažďujte si poklady moudrosti, neboť v jejím vlastnictví jest mnoho panování. Toto pokračování věty však už pri-mátor nezmínil, a tak poselství Karla IV. zůstalo ochuzeno o rozměr pokory a duchovního bohatství.

Blahoslav Hájek

ČCE k vatikánskému dokumentu

Vyjádření synodní rady Českobratrské církve evangelické k dokumentu Odpovědi na otázky, týkající se některých aspektů nauky o církvi

Synodní rada Českobratrské církve evangelické (ČCE) je **znepokojena** obsahem posledního dokumentu římskokatolické Kongregace pro nauku víry. Nedovede si vysvětlit důvod, proč Kongregace pro nauku víry tuto interpretaci 2. Vatikán-ského koncilu vyhlásila právě v této době.

Synodní rada ČCE považuje doku-ment za konzistentní v rámci řím-skokatolické nauky o církvi a v rámci toho, jak římskokatolická cír-kev po celé dějiny sama sobě rozu-mí.

Synodní rada ČCE však prohlašuje, že Českobratrská církev evangelic-ká díky své reformační tradici ne-musí diskutovat o tom, kde se uskutečňuje církev Kristova, proto-že věříme na základě biblického svědectví i historických dosvědče-ní, že o tom rozhoduje Boží lid jen okrajově – první a poslední slovo přísluší Ježíši Kristu

Synodní rada ČCE se obrací na členy Českobratrské církve evange-lické i na všechny církve z české ekumeny, kterým je tento přístup blízký, aby se posledními vyhláše-ními Kongregace nenechali zavést na takovou argumentační rovinu, na níž by sami popírali své odhod-lání žít v následování Krista a v

duchu jeho učení, a to i přesto, že se jejím posledním dokumentem prá-vem cítíme zaskočení.

Synodní rada ČCE se dále s odka-zem na obsah vyznání víry obrací na všechny členy církve s tím, aby svou sílu k životu, nesení naděje a budování společenství víry bránili a opírali o zaslíbení Ježíše Krista víc než o činy a vyhlášení, jejichž moti-vy příliš neslouží Boží slávě mezi lidmi.

Čím více nás takový dokument uvádí v nejistotu o upřímnosti eku-menických snah, o to více synodní rada zdůrazňuje, aby všichni ti, kdo jsou osloveni Boží láskou k člověku a povolání spoluvytvářet společen-ství Kristova lidu, usilovali o věro-hodný, pravdivý a svobodný život Božích svědků a následovníků Kristových.

Ani v souvislosti s posledním do-kumentem Kongregace není ČCE nucena nijak měnit to, jak sebe sama chápe a rozumí svému poslá-ní v této zemi, v této době a v sou-časném poměru sil mezi věřícími a nevěřícími: Českobratrská církev evangelická vyznává víru v Boha Otce, Syna a Ducha svatého, která ji spojuje s křesťany všech vyznání a všech dob. Vyjadřuje svou naději, že spolu s ostatními křesťany má

účast na jedné obecné Kristově cír-k-vi, díle Ducha svatého. Hlásí se do společenství reformačních církví obnovených a stále se obnovujících Božím slovem. ...

Synodní rada ČCE veřejně vyjadřu-je své odhodlání i nadále pomáhat všem ekumenickým vztahům a sna-hám, které budou stát na vzájemné účtě a pravdivosti společného vy-znávání Ježíše Krista jako Pána a Spasitele, jak byl dosvědčen v Pís-mech Starého a Nového zákona. Synodní rada ČCE podporuje kaž-dou věrohodnou snahu, která umožní nahlédnout, že Kristus je živým Pánem každého, kdo jej vy-znává a kdo takovým vyznáním přijímá určenost pro spásu v Ježíši Kristu.

V naději pohledu k jednajícímu Bohu vyhlížíme okamžik, kdy nám bude dáno prohlédnout nejasnosti lidských usilování a snažení a kdy budeme moci spatřit smysl toho, čemu dnes nerozumíme.

V Praze dne 17. července 2007

Mahulena Čejková v.r.
synodní kurátorka ČCE
Joel Ruml v.r
synodní senior ČCE
(red. zkráceno)

POLEMIKA

Tak velice jiné tóny

Milý bratře Glasere,

respektuji, že obhajujete Dokument Kongregace pro nauku víry (*www. radiovaticana.cz Odpověď na otázky, pozn. red.*).

Deníky, se kterými polemizujete, nečtu a oficiální stanovisko evange-lických církví jsem také nezaznamenal, neboť je léto. Píši jako člověk a křesťan, evangelický farář a učitel Starého zákona na ETF. Nejprve tedy k Vašemu textu. Vy-cítáte evangelickým představite-lům údiv nad stanoviskem doku-mentu. Jako byste neznal širokou klaviaturu římsko-katolické teolo-gie. Na této široké klaviatuře každá doba, každý papež a na jiné úrovni každé farní společenství hraje něja-kou melodii. Záleží tedy na tom, které tóny se v které době rozezní a které nikoli. Je to volba těchto tónů na úkor jiných. Pokud se z Vatikánu

rozezněly právě tyto tóny, pak mě to rovněž překvapuje. Podotýkám přitom, že mě s mnoha římskými katolíky pojí nejužší přátelství a cestu této církve u nás i ve světě se snažím sledovat se zájmem, sympa-tií a pozorně.

Máte jistě pravdu, že katolické cír-k-vi nelze upřít právo definovat se, jak uzná za vhodné. Nežije ale ve vzduchoprázdnu a pojí ji staleté vazby k okolí. A po 2. Vaticanu rov-něž desetiletí nového přibližování, mj. i s evangélíky. Skutečně se nad textem kongregace neubráním doj-mu značně arogance, jestliže se nově formulovaná definice děje na úkor jiných. Neboť patřit k Církvi jakožto lidu Božímu je to, oč v bib-lickém poselství a církevních ději-nách jde zcela eminentně. Katolická církev ústy své kongregace má jistě právo definovat se jako jediná sub-

sistuuující církev. Zraňuje tím ale ostatní upřímné křesťany, kteří vět-šinou již dávno opustili bipolární anatematizující vztah k „římské-mu modlářství“ a ke katolické cír-k-vi vztahují přátelsky ruce. Římsko-katolická teologie by přitom uměla rozeznít tak velice jiné tóny!

Máte ale pravdu i v tom, že co se vlastně mají evangélici co zlobit. Existuje přece starý eklesiologický model, který elegantně zformulo-val Jan Amos Komenský. I on dáv-no před posledním dekretem evan-gelíkům upřel označení církev. Protože, tvrdil Komenský, existuje jen jedna církev, totiž církev Kris-tova. Představuji si ji jako oloupaný pomeranč. Jeden pomeranč, skláda-jící se z mnoha plátků. Jednotlivý plátek je jistě také pomeranč, ale celý pomeranč je to teprve tehdy, když dáme všechny odloučené plátky dohromady. Komenský těm plátkům říkal jednoty. A radil, on a jeho Jednota bratrská, aby se rozdě-lené církve raději nazývaly jednoty, aby jim neuniklo, že teprve dohro-mady s dalšími jednotami tvoří ka-tolickou, tedy všeobecnou církev. Skončím tedy smířlivě: Ze zvyku budu nejspíš své domovské Čes-kobratrské církvi evangelické, ja-kož i Církvi československé husit-ské i mnoha dalším dál říkat církev. Když se setkám s římskými katolí-ky, kteří ze sebe v duchu poslední-ho dokumentu začnou na adresu evangeliků soukat novotvary typu „církevní společenství“ nebo „de-nominace“, nebudu s tím mít pro-blém. Společenství s bratry a sestra-mi z Jednoty římské si tím přece nenechám vzít.

Bratrsky

Petr Sláma

ERC, 16.7.2007

Ochranovský seniorát při Českobratrské církvi evangelické

Ochranovský seniorát (OS) má jen krátkou historii, která se počítá od 1.1.2000, má 9 sborů (Jablonec nad Nisou, Koberovy, Potštejn, Praha, Rovensko pod Troskami, Tanvald, Turnov, Ujkovice, Železný Brod) se 646 členy. Synod Jednoty bratrské v říjnu 1999 zrušil několik svých sborů. Synod ČCE 1999 je přijal do svého společenství, jejím členům propůjčil členství v Českobratrské církvi evangelické a ustanovil OS. Ochranovské sbory přijaly toto rozhodnutí s úlevou a velikou vděčností. Teologické rozdělení v České provincii Jednoty bratrské se pokoušela řešit i světová Unitas fratrum. Se zrušením sborů nesouhlasila a potvrdila jejím členům i setrvání ve svazku světové Jednoty bratrské jako své „Dílo“ (Unity undertaking). Členové OS mají tedy dvojí členství: v ČCE a v Unitas fratrum. Kazatelé OS se od počátku účastní pastorálních konferencí s kazateli ČCE a podle možností se zapojují do práce a služby ČCE. V současné době hledá OS nové kazatele, tři studenti bohosloví ještě nemohou přijmout službu ve sborech. Pražský sbor vydává pro celý seniorát a další zájemce vlastní časopis (Nové bratrské listy) a každoročně také Hesla Jednoty bratrské. Tradičně se koná Husův den ve skalách Na kalichu u Besedic.

Snažíme se v seniorátě pracovat se skupinou mládeže, O. Halama s pomocníky každý rok pořádá dětský letní tábor pro děti, letos je to ve formě rodinné rekreace. Úzké vztahy sbory OS udržují s partnerskými sbory Evropské kontinentální provincie Jednoty bratrské osobními kontakty, ale i společnými akcemi: od r. 1999 se každý druhý rok koná „Partnerský den“. Je to celodenní setkání českých a německých sborů (1999 v Ochranově, ostatní v Železném Brodě). Jsou připravovány programy pro dospělé i děti, na programu bývají hry i biblická témata, zpěv a rozhovory. Sbor v Železném Brodě se svými partnerskými sbory má v dvouletém cyklu i společná setkání staršovstev (Amsterdam, Bad Boll, Ochranov, Železný Brod). Pravidelně se také setkává seniorátní výbor OS s Ředitelstvím Evropské kontinentální provincie. Němečtí bratři a sestry velice pomáhají sborům OS i finančně. Když byly naše sbory JB zrušeny, jejich nemovitý majetek byl bez jejich vědomí přepsán na Českou provincii JB. Některé sbory nemohly dále konat svá bohoslužebná shromáždění ve svých budovách, pražský sborový dům byl po 104 letech Jednotou bratrskou prodán ke komerčním účelům. S pomocí bratří a sester z Německa získal no-

vý sborový dům sbor v Potštejně a v Turnově. V současné době probíhá jednání mezi vedením Jednoty bratrské a seniorátním výborem OS o odkoupení 5 sborových domů za 5% odhadní ceny (odkoupení původního majetku sborů) do vlastnictví místních sborů a kostelík s farou v Potštejně za plnou tržní cenu. I v tomto úsilí je rozhodující pomoc sborů Evropské kontinentální provincie a podpora synodní rady ČCE. Protože na letošní rok připadá 550.výročí založení Jednoty bratrské (1457) a 275. výročí bratrské misie (1732), připravil OS s Ředitelstvím Evropské kontinentální provincie slavnost v Mladé Boleslavi 28. 4. 2007, kterého se účastnilo skoro 500 lidí. OS připravil i výstavu o Jednotě bratrské ve spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově. Podstatná její část je nyní instalována v Praze v Pedagogickém muzeu J.A.Komenského, bude otevřena do 30.9. Na podzim se ještě přestěhuje do Uherského Brodu a příští rok snad do Zelowa v Polsku. Rádi bychom uměli ve své sborové práci i v osobním životě naplňovat heslo Jednoty bratrské: *Zvítězil Beránek náš, následujme jej. Vicit agnus noster, eum sequamur.*

Jiří Polma,
senior Ochranovského seniorátu

Touha po svobodě

Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“

Také tahle slova byla důležitá pro vznikající Jednotu bratrskou i v průběhu jejích dějin. Odpovědný příklon k Ježíšovým slovům. Však to vyjádřili slovy bratra Řehoře, že se rozhodli řídit se v každodenním životě evangeliem, příkladem Kristovým i apoštolů. Protože toužili po jistotě spásy, chtěli být učedníky Kristovými, chtěli ho následovat. Aby to bylo možné, potřebovali vnitřní svobodu. Viděli, jak lidský svět dovede zotročovat a ubližovat, a proto toužili po jistotě, o kterou by mohli opřít své životy a své následování Krista všude a za všech okolností. Zvláště v nepřátelském prostředí, kterého si hojně užili od počátku. Zvolili si

autoritu Kristovu nad autority lidské. To je cesta vnitřní svobody – ke službě, ke svědectví, svoboda přijmout protivenství, ztráty, utrpení i vyhnanství. Volnost ve spoutanosti. Vnitřní svoboda je možností nepadnout, když se přiznou záplavy a vichřice a zaútočí na stavbu církve – podle známého Ježíšova podobenství. Jednota bratrská se snažila stavět na Kristu. Nejznámější osobností JB je jistě J.A.Komenský. Znamý je jeho úděl pastýře vyhnanců pro víru, které povzbuzoval svou vnitřní svobodou a neobyčejnou důvěrou v Boží přitomné i budoucí jednání. Lidským zrakem a zkušeností tušil zánik JB, ale i v tak případném spisku „Smutný hlas zaplašeného hněvem Božím pastýře...“ z r.1660 vypověděl svou naději, že Pán církve opět na starých základech vybuduje novou církev. - Je to snad proroc-

ké slovo o obnovení JB v Ochranově (Herrnhutu)? Člověk, ale i církev jako společenství lidí, má představu o svém životě; a je mnoho věcí a situací, které si nenaplánoval a které by si dobrovolně nikdy nezvolil. Přesto přicházejí. Jak se s nimi vyrovnat? Jak v nich obstát? Také Komenský měl své plány a své sny. Když se radostným krokem vracel z bohoslovec-kých studií v cizině, byl plný elánu a literárních plánů ve službách Kristu v JB. Mnohé bylo jinak. Mnoho ztrát různého druhu. Mnoho starostí, mnoho odpovědností za druhé. V těžkém úderu prvních ztrát psal Labyrint světa a ráj srdce. Popisuje v něm nesvobodu a nejistotu v lidském světě (jak to člověk zažívá téměř v každé generaci) a poznává jistotu a vnitřní svobodu pod vlivem Kristovým. Radí: vyměň brýle mámení za brýle Božího slova a Ducha svatého. A přijde proměna: znovu půjdeš do zkaženého světa, tentokrát proto, abys do něho přinášel dobré věci a vztahy z Kristova pověření. Tohoto poznání se držel po celý život – třeba v zápase s morem v Lešně 1631, v pedagogických spisech, až po Obecnou poradu o nápravě věcí lidských. Snílek? Následovník Krista v přijaté od něj svobodě. Když se ohlédneme na úsilí JB, je to totéž: služba Kristu mezi bližními tohoto světa. Služba s velkým nasazením: jejími produkty jsou třeba společenství lásky, Kralická bible, kancionály, bratrské školství, misie... Svobodné následování zvítězilého Beránka, následování celým srdcem, celou duší a celou myslí – a milování bližního jako sebe sama. Přeji vám, aby to byla i vaše cesta a způsob vaší vnitřní svobody.

Jiří Polma

Kresba sborového domu v Železném Brodě

Plakátek, kterým se představoval sbor v Rovensku pod Troskami na setkání sborů z Čech a Německa

SMOS – tajemná šifra...

Ochranovský seniorát je malý, tomu odpovídají i počty mládežníků. Není nás mnoho, takže jednotlivé skupinky pravidelně se scházející na sborech fungují tam, kde se nějací mládežníci objeví. Což jsou v současné době sbory dva – pražský a potštejnský. Scházíme se ale i dvakrát ročně na tradiční víkendové setkání nazvané SMOS. Tato tajemná zkratka v sobě skrývá vcelku prozaický název Sjezd dorostu a mládeže Ochranovského seniorátu. Je to možnost, jak alespoň trochu udržet kontakty v rámci seniorátu. Jedeme vždy na nějakou faru našeho seniorátu, což nemá jen praktické důvody. Sbory jsou totiž na krásných místech – jen posuďte: Potštejn, Rovensko pod Troskami,

Turnov, ... To nás dokonce inspirovalo k tomu, že jsme letos o prázdninách v Rovensku strávili celý týden výletováním v Českém ráji a okolí. Důležitým momentem jsou pro nás kontakty do zahraničí. Je to logické, jsme církev celosvětová a malá, takže je jednoduché a snad i občas nutné hledat dál. Podzimní SMOS v roce 2006 se například konal v Ochranově (Herrnhut), kde nám místní mládež poskytla svou klubovnu. Také posíláme své zástupce na evropské setkání mládeže Jednoty, Moravial, které se koná každé 3 roky. A v neposlední řadě jsme nyní s evangelickou církví a k oboustrannému užítku se začleňujeme do její práce s mládeží.

AK

Dětské tábory

Dětské tábory Ochranovského seniorátu se staly známými nejen v regionu Českého ráje. Začaly se konat již v roce 1999, tedy v době vzniku Distriktu tehdy už rozdělené Jednoty bratrské. Na jejich přípravě a fungování se podílely od počátku členové sborů v Turnově a Potštejně, ale přidali se také z Prahy i Jablonce. Účastníky těchto táborů byly nejen děti z našich sborů, ale od počátku byly otevřeny i dalším zájemcům. Naším cílem bylo formou táborových her a programů přiblížit dětem základní biblické příběhy a myšlenky. Vybíráme atraktivní témata i světové kontinenty, které v navázání na celotáborové dobrodružné hry a soutěže propojujeme s biblickými znalostmi. Tak nesly tábory například jméno „Quo vadis“, „S Davidem mezi indiány“ (o misii Davida Zeisbergera), „Hledání ztracené archy“ aj. Z těchto táborů zůstává nejen přátelství

mezi dětmi a prohloubené vztahy mezi členy našich sborů ale také každý rok vznikla nová táborová píseň na téma tábora, která se do dnes mezi dětmi i dospělými zpívá. O dětských táborech mluvíme částečně v minulém čase, protože právě toto léto změnily svoji podobu v rodinnou dovolenou.

Ondřej Halama

**Redakce
Evangelického
týdeníku
Kostnické jiskry
děkuje
Ochranovskému
seniorátu
za finanční pomoc
na vydání
tohoto dvojčísla**

Ekumena v Hořicích

Ve čtvrtek 5. července na svátek Cyrila-Konstantina a Metoděje se konaly v modlitebně ČCE v Hořicích ekumenické bohoslužby k 592. výročí upálení mistra Jana Husa. V 17 hod. farář Eliška Zapletalová z Církve československé husitské, Adam Depa z římskokatolické církve a Radim Žárský z Českobratrské církve evangelické a kurátor sboru ČCE Oldřich Nekvinda položili věnec k pomníku mistra Jana Husa. Eliška Zapletalová přečetla Husovo prohlášení zástupcům koncilu v Kostnici, datované 1. července 1415. (O pět dnů později byl Hus za hradbami města upálen na hranici.) Pokračování bohoslužeb poté probíhalo v modlitebně ČCE. Na úvod pěvecké sdružení Rabiro-Vesna za řízení Boženy Stopokové zazpívalo

píseň Milost vám a pokoj. Na zahájení uvítal přítomné kurátor sboru Oldřich Nekvinda a připomněl význam obou svátečních dnů. Římskokatolický farář Adam Depa se pomodlil za jednotu křesťanů a připomněl, že v minulosti byla církev nerozdělená. Kázání na téma ev. Jana, kap. 18 o Ježíši, který promlouvá před Pilátem: „Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě, každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas“ přednesla Eliška Zapletalová. Připomněla jak oba naše věrozvěsty, tak mistra Jana Husa a opata sázavského kláštera sv. Prokopa, kde se bohoslužby konaly v staroslověnském jazyce. Radim Žárský se ve své přednášce o Husovi, kterého nazval učitelem a reformátorem, zabýval dalším mučedníkem

Jeronýmem Pražským, křesťana, který i pro své poznatky pravoslaví by mohl být nazván otcem ekumenismu. Mistr Jeroným byl upálen necelý rok po Husovi 30. května 1416. Bohoslužby byly prokládány písněmi za doprovodu harmonia, na které hrála sestra Věra Karrasová. Po přímluvné modlitbě a modlitbě Páně následovalo poprvé v této modlitebně požehnání od všech tří duchovních. Shromáždění bylo zakončeno písní Te Deum „Tebe, Bože, chválíme“. Na tomto vskutku ekumenickém setkání byli přítomni věřící ze čtyř církví. Všichni odcházeli potěšeni Božím slovem a přátelstvím, které ze všech přítomných vyzařovalo.

Staršovstvo sboru ČCE v Hořicích

Černobílý svět?

Se zájmem jsem si přečetl článek „Zelenomodrý svět“ ve dvojčísle 20-21. Autor v něm svým vyjádřením, že „náš prezident Václav Klaus i americký viceprezident Al Gore předkládají černé nebo bílé vidění světa“ (rozumí se, co se týče velmi diskutovaného globálního oteplování planety), staví na roveň rozdílné přístupy k této otázce ze strany jednoho i druhého koryfeje. A pokračuje: „Daný přístup připomíná spíše reklamní kampaň. Jsme zaklínění dokumentárním

filmem a vědeckostí obou protagonistů.“ Nu, neviděl jsem ani film Martina Durkina, ani film Al Gorův. Zato jsem si koupil knihu posledně jmenovaného „Nepříjemná pravda“ (podle ní je natočen film) a musím potvrdit, že se vědeckých poznatků drží, takže vůbec o žádnou reklamní kampaň nejde. Nadto se důsledně vyrovnává s námitkami druhé strany, jejímž čelným reprezentantem je právě Václav Klaus: Nyní probíhající oteplování planety má přiro-

zené příčiny; lidská činnost se na tom podílí zcela zanedbatelně; omezování výroby a spotřeby není nutné; věda už si bude umět poradit apod. Z knihy jsem nabyl dojmu, že Al Gore je hluboce věřící člověk, jemuž osud budoucích generací leží na srdci, a co hlásá, hlásá bez postranních úmyslů. Připomínám, že Al Gorova kniha byla letos vydána s dotací českého ministerstva pro životní prostředí.

Jaroslav Kraus

Dny evropského dědictví

Ve Dnech Evropského dědictví, probíhajících po dva víkendy v měsíci září, otevírají své brány naše nejzajímavější památky včetně těch běžně nepřístupných. Každoročně se mezi nimi objevuje i několik evangelických kostelů. Ty sice nejsou z památkářského hlediska největšími skvosty, přitahují však přinejmenším tím, že patří mezi ty běžně nepřístupné. Připojujeme jejich seznam v podobě uvedené na internetových stránkách Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska k 6. 8. 2007. Pokládejte ho za inspiraci k výletu a poznávání.

* **Brandýs nad Labem**, raně gotický evangelický kostel z r. 1304. *Otevřeno:* 9. září; 10-17 h. Kulturní památka.

* **Frýdek – Místek**, novogotický evangelický kostel z r. 1910. *Otevřeno:* 9. září; 13-17 h. Kulturní památka. *Doprovodný program:* koncert pěveckého sboru Cetana musica od 15 h

* **Kolín**, pseudogotický evangelický kostel z r. 1871. *Otevřeno:* 8. a 15. září; 14-17 h.

* **Lysá nad Labem**, areál evangelického sboru (toleranční kostel z r. 1787, torzo hřbitova z r. 1784, barokní fara – rodný dům Bedřicha Hrozného, škola z r. 1907 a památný strom). *Otevřeno:* 15.-16. září, 9-17 h. V liché hodiny prohlídka s výkladem. Kulturní památka. *Doprovodný program:* Divadelní

představení J. Molavcové a A. Strejčka "Oráč a smrt" 16.9. od 17 h
* **Mělník**, novorenezanční evangelický kostel z r. 1897. *Otevřeno:* 15. září; 9-17 h. Kulturní památka.

Hlas katolického věřícího

Vážení přátelé, jako jeden z mála katolických odběratelů ET jsem s velkým uspokojením přečetl největší část listu, zvláště mě zaujala část o Ekumenické chartě. I ty příspěvky mě příjemně překvapily, jen mě zarazil jeden "Proč jsem přesvědčen, že Charta oecumenica je nebezpečím pro protestantské církve". Ten jsem si přečetl dvakrát a utvrdil jsem se v dojmu, že mnozí nechápou ekumenu. To přece není snaha o nějakou směsici učení. Kdybychom to takto viděli, pak se musí obávat každý, že ho bude někdo znásilňovat ve víře. Ekumena je snaha působit společně jako jedni křesťané na společnost, která je hlavně v naší zemi úplně ateistická a možno říci zvrácená. Mnozí dosud nechápou, že jediná síla, která umí ovládat svědomí, je náboženství. Velice mě překvapila kniha paní Albrichtové Mocní a Všemohoucí, která říká, že náboženství je velmi důležitou složkou mezinárodního soužití, hlavně soužití kultur a civilizací. To je jádro problému současného světa. Nakonec absence odpovědnosti je i hlavní, nebo aspoň důležitou příčinou změny klimatu, kdy se přístup k přírodě měří tím, zda to prospívá nebo tlumí prosperitu státu.

* **Přerov**, výjimečná sakrální novostavba evangelického kostela z r. 1907. *Otevřeno:* 8. září; 9-15 h. Kulturní památka.

Emanuel Vejnar

Nové knihy

EMAN VYDÁVÁ

Evert Jonker:
Aby se Slovo dostalo ke slovu - Podněty pro tvořivou katechezi
Jak tvořivě pracovat s biblickými texty, podle čeho se orientovat v katechetických metodách a jak je účelně zužitkovat. Inspirace pro všechny, kdo chtějí pracovat s dětmi a mládeží na úrovni současných vykladačských i aplikačních metod. Teoretickou část doprovází jedenáct podrobně připravených a komentovaných hodin. Z nizozemštiny přeložila Rut Brodská.
Formát A4, polotuhá vazba, 136 str. textu, 55 pracovních listů, cena 180 Kč.
Objednejte u EMANA, Husova 656, 256 01 Benešov tel.: 317 722 215, http://eman.evangelnet.cz

Státní svátek u příležitosti 592. výročí upálení mistra Jana Husa oslavili v Lysé nad Labem. V areálu evangelického sboru se sešlo přes sto lidí, aby po pozdravu starosty Jiřího Havelky vyslechli projev asistenta katedry etiky Evangelické bohoslovecké fakulty University Karlovy, Pavla Keřkovského. Ten Husa začlenil mezi věrozvěsty Cyrila s Metodějem a naši současnost. Slavnostní náladu příjemného podvečera umocnilo hodinové vystoupení jazzového kvarteta Víta Andršta. Asi třicet přítomných se pak odebralo na Husovo náměstí, kde po přečtení úryvku jednoho z Husových dopisů, položili zástupci pořadatelských organizací – starosta Jiří Havelka a farář Emanuel Vejnar – kytici k Husově bustě.

Emanuel Vejnar

Inzerce

JE MI 29 LET A CHCI NAJÍT VĚŘÍCÍ PŘÍTELKYNÍ K SEZNÁMENÍ, PROZATÍM POŠTOVNÍ CESTOU - NEJLÉPE JM KRAJ. Adresa: David Nykl, Zlatá 51, P. O. BOX 10, Kynšperk nad Ohří 357 51. Zn. I dopis leccos napoví a potěší.

č. 36

NOEMI WWW.NOEMKA.COM Seznamka pro věřící všech věkových skupin (st. 18 let). Podrobné informace Vám zašleme poštou nebo e-mailem. Adresa: Noemi, Na Mušce 1124, 534 01 Holice. Tel/sms: 00420-777222877, e-mail: info@noemka.com

č. 1

Pozvánka

ZVEME NA ZÁJEZD S EXULANTEM

Letošní tematický zájezd pořádaný občanským sdružením Exulanti se bude konat ve dnech 31. srpna – 2. září 2007 a bude věnován reformačním památkám jižních Čech.

Program zájezdu:
31. srpna
– individuální příjezd a shromáždění účastníků v Táboře, ubytování, večerní prohlídka města a muzea;
1. září
– společně autobusem po trase Jistebnice, Husinec, Prachatice, Sudoměř, Trocnov, Chelčice, Kozí Hrádek, Sezimovo Ústí.
2. září
– společné bohoslužby, individuální odjezd.
Průvodcem po historii i navštívených místech bude znalec husitství pan Jiří Motyčka. Přihlášky, prosíme, zašlete na adresu Mgr. Pavel Čáp, Brechtova 4/778 (schránka č.25), 149 00 Praha 415 nebo E-mail: pavel.cap@email.cz

Oznámení

SBOR ČCE V BŘECLAVI si v neděli 2. září 2007 připomene 75 let od postavení a otevření svého kostela. Kostel byl postaven dle projektu ing.arch. Tejce ve funkcionalistickém slohu, velkým úsilím a finanční podporou tehdejších členů sboru, církve i spoluobčanů. Dosud dobře slouží původnímu účelu. Pozvání k návštěvě, službě kázáním a přednáškou přijal bratr synodní senior Joel Ruml. Hostem bude také sestra synodní kurátorka Mahulena Čejková. Těšíme se na setkání s milými hosty.

Staršovstvo břeclavského sboru ČCE

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevýžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 1932069379/0800
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@mediaservis.cz, příjem reklamaci: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365

povolání bohem . k lidem

550 LET JEDNOTY BRATRSKÉ

I na stránkách našeho týdeníku jsme zvali a posléze informovali o 28. dubna v Mladé Boleslavi. Nyní přinášíme příspěvky, které na tomto oslavách 550 let od založení Jednoty bratrské, které probíhaly setkání zazněly:

Krátký průřez dějinami

Milí přátelé, vážení hosté, sestry a bratři v Kristu.

Scházíme se dnes v tomto historickém kostele, abychom si připomněli, že je tomu již pět a půl století od doby, kdy vznikla Jednota bratrská. Vznikla mezi lidmi většinou prostými, ale i vzdělanými, většinou chudými, ale i zámožnými, vytvořila se jako společenství těch, kdo byli čtením Bible a nasloucháním kázání přesvědčeni, že být křesťanem není především osobní názor, nebo dokonce dodržování určitých obřadů, ale že je to způsob života.

Že je to způsob života v lásce a vzájemné službě, ve spravedlnosti, která má základ v Boží lásce k člověku.

Jednota vznikla jako hlouček lidí v ústraní odlehlé vsi Kunvaldu, ale už ve druhé generaci se začala šířit do měst jako byla právě Mladá Boleslav, která se stala na dlouhé roky důležitým centrem. A právě dům, ve kterém jsme se shromáždili, může být symbolem její existence – stále ohrožené. Dostavěn tajně, třikrát otevřen – a pokaždé po čase úředně zavřen, dokonce zabaven a prodán a potom vykoupen, znovu otevřen – a po Bílé hoře nadobro ztracen.

Pohnuté byly osudy sborů Jednoty,

pohnut byl její biskup Jan Amos Komenský, když za Třicetileté války viděl svou církev umírat. Ale ve snaze bratří a sester z Jednoty být křesťany doopravdy a naplno bylo cosi, co nezemřelo. Padesát let po Komenského smrti přicházejí jejich potomci do saské Lužice a zakládají Herrnhut, zase místo, kde chtějí onen opravdový křesťanský život v lásce a službě uskutečňovat – a kde obnovují společenství navazující na Jednotu vnitřně, pojetím víry, ale i vnějšně, ordinací svých kazatelů a biskupů.

Ale bratři v Herrnhutu zase nezůstanou kdesi na samotě u lesa, zase mají potíže a musejí se stěhovat, ale hlavně, když se jim otevřela svoboda k vyznávání a žití své víry, cítí se zavázáni předávat svou zvěst o milujícím Bohu dál – a vycházejí na nejrůznější místa k misii. Přesně polovinu z těch 550 let dějin tvoří dějiny Bratrské misie.

A obnovená Jednota, Unitas fratrum, dostává řadu nových jmen - Brüder-Unität, Broedergemeente, Moravian Church, Iglesia Morava a mnohá další, v Evropě, v Severní a Střední Americe, v Africe i v Asii, jak se v průběhu 18. a 19. století vytvářely nové a nové sbory.

Ve 20. století si Unitas fratrum

vytvořila postupně novou organizaci, rozdělením na takzvané provincie, kterých je dnes 19. Většina z nich je v latinskoamerické oblasti a v Africe, většina dnešních „Moravanů“ jsou lidé tmavé pleti.

Jsmo jedním, nesmírně pestrým společenstvím, bratry a sestrami v

Kristu, přes hranice států i kontinentů, přes všechny národní, kulturní i jiné rozdíly. Před 550 lety se zrodilo hnutí, které způsobilo, že jsme dnes na tomto místě (před 450 lety nám k tomu postavili tento dům). A hlásíme se vděčně k tomu, že jsme duchovními potomky českých (a

moravských) bratří, i když je náš svět velmi odlišný od toho jejich. Hlásíme se k tomu, že chceme žít doopravdy a naplno jako křesťané. A i když je náš dnešní svět velmi odlišný, řekl bych, že je to stejně těžké jako tehdy – a stejně krásné.

ThDr. Jindřich Halama

Jednota bratrská a obecenství

Vážené dámy a vážení pánové, nebo, jak jsme tomu zvyklí v Jednotě bratrské: Milé sestry a bratři, když vás zde v tomto slavnostním shromáždění smím oslovit jako sestry a bratry, potom už se pohybují v první větě na půdě dědictví českých bratří. A tím jsme se dostali k tématu našeho třetího krátkého podnětu, obecenství.

Nový začátek skupiny kolem bratra Řehoře před 550 lety byl vyjádřením hluboké krize pozdního středověku, obavy o osobní spásení ve zkažené církvi, ve zkaženém světě. Pro hledání spásení se nabízel nyní dvě cesty, jedna indivi-

duální, druhá společná. Malá skupina v Kunvaldu zvolila tu druhou: společnou cestu k osobní spáse. Bratrstvo se stalo součástí jejího jména.

Titul bratr není nic původně bratrského. Členové jiných skupin před nimi a po nich se vzájemně nazývali bratry. Záleží proto na konkrétnosti: „bratři zákona Kristova“. Můžeme přeložit také jako bratři Nového zákona Kristova nebo poněkud volněji bratři Horského kázání. Pojem bratr se zaostřil na Ježíšovo kázání o království Božím. Tady má svůj původ.

Mladá Jednota si dává ústavu, která odpovídá bratrskému a sesterskému východisku. Myslí se na volbu prvních bratrských kněží, na rovnoprávné postavení biskupů jednoho vedle druhého, na Úzkou radu jako na pomocný nebo lépe řečeno bratrský vedoucí orgán. Myslí se především také na synody, už v první době konstituční pro Jednotu bratrskou. Církev bratří, k níž se hierarchická vůdcovská struktura nechce hodit. Jasná báze (následování Krista) a korektiv skrze bratrské vedení uchránily Jednotu bratrskou před ohrožením individua-

listickými a výstředními tendencemi doby.

V označení bratr je na druhé straně skryto ohrožení výlučností. Vymezení rodiny od nepřátelského vnějšího světa. Titul bratr jako pomezí čára. Tak to mohlo také být v počátečních letech Jednoty. Nutná svobodomyšlnost nastala po hádkách v 90. letech, když se stávali už nejen krejčí a kloboučníci, nýbrž také soudci, páni a učenci členy Jednoty, později nacházíme u Komenského další pojem bratrstva. Příkladem způsobem může ve spisu „Umírající matky“ oslovit jiné národy a konfese jako bratry a sestry. Pojem bratr dostává zde ekumenickou dimenzi.

„Žádné křesťanství není bez obecenství,“ říká Zinzendorf. V setkání českých bratří a luterského pietismu vzniklo v Ochranově v mnohém ohledu něco zcela nového. U našeho tématu můžeme však vidět velkou míru kontinuity mezi starou a novou Jednotou: Vznik sboru jako odpověď na Ježíšovo volání do následování a obecenství jako nezczitelnou formu tohoto následování. Titul bratr si sbor od počátků v Kunvaldu přes začátek v Ochranově uchoval dodnes.

Z Ochranova vyšli bratři a sestry do všech částí světa. A tak se Unitas Fratrum stala církví sester a bratří v mnoha jazycích, kulturách a barvách pleti – globální, multikulturní. Co znamená v Jednotě bratrské světové obecenství, jsem zvlášť dojemně prožíval při svých setkáních s lidmi v Surinamu v Jižní Americe. V Surinamu mají také přirozeně školu J. A. Komenského. Ve shromážděních zpívá sbor písně českých bratří, také v surinamském jazyce Sranan Tongo. Od bratrského biskupa Jana Augusty například Ke fa den oso (Ó jak jsou milí tvoji příbuzní) a Singi wi Gado (Budiž veleben, Pán Bůh náš pochválen).

K mým nejkrásnějším zážitkům v Surinamu patří návštěva bratrských sborů v pralese. Tam jsou vesnice potomků zběhlých otroků. Mnohé jsou dostupné jen s loďkou. Lidé bydlí v chatách, postavených v tradičním africkém stylu. Přišel jsem do jedné z těchto vesnic Jednoty, bylo velmi horko, stopy cestování byly na mně jistě vidět, v žádném případě jsem nevypadal jako farář z Jednoty bratrské v Holandsku. Pozdravili nás, jak se nyní zdraví turisté. Ale když jsem se představil jako člen

Jednoty bratrské, rozzářil se obličej mého hostitele a on mi řekl: „Potom jsme tedy bratři.“

Sestry a bratři, 550 let historie Jednoty bratrské je pozvání, pozvání k pokračování započaté cesty v dnešní době. Chci proto svůj krátký podnět shrnout do tří pozvání pro nás, lidi dneška:

* Ve věku sekularizace je dědictví bratří pozváním pokračovat v hledání spásy v Kristu pro tento zkažený svět a to hledání neuzavřít a nepřerušit (kvůli přesile zla).

* Ve věku individualizace je toto dědictví bratří pozváním hledat společně spásení v Kristu, sdílet s druhými svou touhu po spásení a své zkušenosti spásení a v obecenství s druhými lidmi utvářet pokoj Božího světa.

* Ve věku globalizace je široký pojem bratrství a sestersství pozváním objevovat bratra a sestru v Kristu přes hranice národa, barvy pleti a kultury. Neboť v Kristu patříme jako sestry a bratři k sobě.

**Markus Gill,
farář sboru Jednoty bratrské,
Utrecht (Holandsko)
přel. M.U.**

Ježíš – naše spása

V této nádherné budově bych vás chtěl pozdravit verši biskupa Jana Augusty:
„Aj, jak jsou milí tvoji příbytkové, jak rozkošní křesťanští sborové. Pane, v nichž tvé jméno slavné." Toto je opravdu zvláště milé místo, v němž se shromažďuje jen zřídka tak velký sbor jako dnes. Je to ale zvláštní dar děkovat se sestrami a bratry z mnoha zemí našemu Pánu a Spasiteli, našemu velikému Bohu.
„Ó blaze všemněm, kdož přítomné mají, blaze jest těm, kdož jich

požívají vděčně, děkujíc srdečně." K tomu byly naše sborové domy stavěny, abychom Boha chválili a děkovali mu za jeho spásu, kterou nám zaslíbil a daroval. Toto spase-ní dostalo jméno: Ježíš. Protože Ježíšovo volání k následování zcela konkrétně slyšeli, vydali se bratři a sestry na cestu. Vyšli hledat církev, která se nevázala na světskou moc a poskytovala alternativní společenství. Chtěli více poslouchat Boha než člověka ve státě a církvi. Hledali „lepší spravedlnost", kterou jim Ježíš svým životem ukázal. Chudí a bohatí, páni a nevolníci, kněží a laici se stali sestrami a bratry. Zde se stalo to, co Ježíš ohlašoval jako spásu a dobu milosti: Zajatci a utlačovaní se stali svobodnými. I když je jako Jana Augustu uvrhli na léta do žaláře a nelidsky s ním zacházeli, uchovali si vzácný poklad svobody víry. Chromí a zemdlení mohli jít a stali se misionáři, kteří odcházeli do nejvzdálenějších zemí. Našli Boha v Ježíši, jenž jim otevřel nebe. Chtěli se všemi lidmi sdílet to, co našli ve slovech a činech tohoto Ježíše. Toto radostné poselství si dnes nemůže nikdo pone-

chat sám pro sebe.
„Ó vzhlédni na nás i v nynější časy, ó Bože náš, uslyš naše hlasy, pro tě chovej v své jednotě." Blízkost a pomoc tohoto Ježíše zakoušeli v obecnství sboru. Jako učedníci vyšli do světa a říkali trpícím: „Zlato ani stříbro nemám, ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše vstaň a chod'." Kde se to děje, milé sestry a bratři, kde lidé dostávají tuto útěchu, která je napřimuje a hojí jejich rány, tu působí Ježíš skrze svůj sbor i dnes. My sami tu moc nemáme, ale spoléháme na to, že také skrze naši malou moc chce a může působit. My nemůžeme uzdravit svět, ale známe jméno toho, skrze něhož je tento svět právě uzdraven: Ježíše. Tento svět nebude uzdraven tím, že budeme méně jezdit auty nebo spotřebo-vávat méně energie. Bude uzdra-ven, když se obrátíme k Ježíši a necháme jím obnovit své myšlení a jednání.
„Zvítězil Beránek náš, následujme ho."

Theo Clemens,
biskup Jednoty bratrské,
Berlín-Neukölln

Pozdrav synodního seniora Českobratrské církve evangelické

Milí přátelé, slavnostní hosté, bratři a sestry,
zítra, v třetí neděli po Velikonocích, se podle církevních perikop má číst oddíl z evangelia Janova, který zaznamenal toto slovo Ježíšovo: *Zanedlouho mě již nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte.* Někteří z jeho učedníků si mezi sebou řekli: *"Co znamenají slova 'zanedlouho mě nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte' a 'odchá-zím k Otcí'?" Říkali: "Co znamená ono: zanedlouho? Nevíme, o čem mluví."* (J 16,16-19)
Na jednu stranu to je nelogické. Platí buď to, že mě nespátříte, anebo mě uzříte. Jiné uchopení tohoto tvrzení jde mimo naše porozumění a zkušenost. Opravdu, jde především o vní-mání a třeba i pohled na skutečnost. Úplnost není ani zdaleka obsažena v tom, jak se nám co jeví. Naše pozná-ní je limitované, je omezené. Nejde o to proti tomu revoltovat. Jde o to to přijmout a ohlédnout se po tom, co naše poznání rozšíří. Tehdy Ježíš naznačil, že jedna podoba jeho přítomnosti skutečně končí, ale bude nahrazena jinou podobou. Říkejme tomu třeba vliv Ducha, který je dáván, aby pohled na skutečnost a přítomnost obohacoval nebo rozši-řoval. Od té doby platí, že existuje dvojitý život – ten, který vsadí pouze na to, co pozná, a zná a jiný, který se nechá ovlivnit i jiným, nepoznatel-ným, přesahujícím, transcendent-ním vnímáním. Které pak vede člo-věka, aby vyslovil slova veliká a

významná, i když jim mnozí těžko budou rozumět a učinil činy, které budou pro druhé nepochopitelné. Jednota bratrská má ve své historii takových zjevů celou řadu, o někte-rých jsme již slyšeli. Připomenu ještě něco. A vycházím z toho, že Jednota bratrská se neskrývá ve svém názvu se svou maskulinní orientací. Oprávněně, bylo mnoho mužů, veli-kánů v její historii. Ale – v souvislos-ti s její přítomností tady v Mladé Boleslavi - chci tuto mužskou strán-ku trochu oslabit. Byly i ženy. Myslím na jednu urozenou dámu ze začátku šestnáctého století, která se zachovala velice šlechetně; to ona bratřím v r. 1496 postoupila bývalý klášter minoritů, v němž vznikl brat-rský sbor a dům a později též škola a tiskárna. Byla to Johanka Krajířová z Krajku. Byla urozená, byla zámož-ná, a přesto se zachovala jinak, nestandardně, asi také proto, že nahlížela skutečnost ze širšího zábě-ru. Je pravda, že mnoho písemných dokumentů po sobě nezanechala, nakonec po takovém činu už ani netřeba, aby svou velikost dokazo-vala písemnostmi. Přesto se docho-valo vyznání víry, které sepsala v r. 1513 tehdy šestapadesátiletá paní Johanka. Ona formuluje své vyznání poté, co se v r.1512 stala sestrou. „*Ale že jsou již náramné roztržitosti a rozdílnosti v církvi svaté přišly, tak že již snadně neví se, kdo k komu přivínouti a dověřití svého spasení, a já, majíce řeči Boží za věrné, pravé a spasitelné, a že v nich oznámeno, kterak k skonání světa mnozí pod jménem Kristovým přijdou-ce, mnohé svedou a ovčím rouchem, jsouce vlci draví, přikrývati se budou, po ovocích skutkův svých zlých majíc poznání bytí. ... A podle toho můž poznáno a porozuměno býti, která jest příčina náboženství tohoto mého: že tu, mimo jiné náboženství a Jednoty, bližší pravdu při spasení základně i služebně při správách i lidu poznala sem, a proto-ž se toho jakžkoli s mnohým protiven-stvím, haněním, bludováním i kaceřo-váním s pomocí Pána Boha nebeského přidržím.*"

Navzdory většině, navzdory pudu sebezáchovy, navzdory době, tato žena zvolila. Nahlédla, že pro její život je důležité to, aby se Bohu líbi-la a aby v jejím životě rozhodovala jiná kritéria než ta běžná a dostupná. Víím, že tato žena není příliš známá, ale v církvi Kristově to nechodí tak, že jenom ten, kdo je nejvíce vidět, ten nejvýrazněji existuje. Před Bohem to je tak, že kdo přijme ujištění, že dnes uviděl Krista Pána a zítra jej okusí v

daru jeho svatého Ducha, tehdy je zapsán v nebesích výrazným pís-mem a na zemi je schopen velikých věcí. Dokázali to mnozí mužové Jednoty, jak vidíme – bez ohledu na další osud oné budovy – dokázaly to i ženy a všichni ukázali, že pokud je oslovilo dílo Kristovo a ovládl jeho Duch, slavné skutky činili oni i jejich následovníci. Ani pro naši dobu není jiné cesty a jiné šance. Kdo uviděl Krista a nale-

zl jej i v jeho Duchu, ten má naději a je schopen hodně přinést a význam-ně poznamenat svou dobu. Tím i my můžeme dobře navazovat na dílo předků a připravovat dobrý základ pro ty, kdo nás vystřídají.

Joel Ruml,
synodní senior ČCE

Tabulka s krátkou informací o Jednotě bratrské (bývala na sborovém domě v Hálkově ulici)

